

Een heerlijk onalledaags klankspectrum van Kagel

Muziek

zaterdag 6 februari Muziekgebouw aan 't IJ, Kagel - Stockhausen Festival, Nieuw Ensemble o.l.v. Arie van Beek, musikFabrik o.l.v. Emilio Pomarico, werken van Karlheinz Stockhausen en Mauricio Kagel

Met het gekakel van kippen en het gekling-klong van koebellen en dorpsklokken in de verte neemt Mauricio Kagel aan het eind van 'Kantrimusik' afscheid van zijn gehoor, dat hij een klein uur 'bucolisch' heeft vermaakt. In het stuk uit 1975 - een ode aan de muziek van het plateland - is de wereld van Oma Duck, Gijs Gans en uitnodigende hooibergen nooit ver weg. Als allerlaatste van de vele via tape toegevoegde geluiden horen we het opstarten en weggrijden van een ouderwets soort automobiel - zo eentje met de reserveband op de achterklep. Het is alsof we samen met Donald Duck en de neefjes een heerlijk weekendje buiten moeten beëindigen om terug te keren in het stadsgewoel van alle-

dag. In het Amsterdamse Muziekgebouw aan 't IJ stonden afgelopen weekeinde de kort na elkaar overleden componisten Karlheinz Stockhausen en Mauricio Kagel centraal. Een Duitser en een Argentijn - beide werkend vanuit de regio Keulen - die met hun volstrekt diametraal lopende ideeën hun blijvende sporen in de recente muziekgeschiedenis hebben gedrukt. Volledig terecht dat het Muziekgebouw samen met een reeks vooraanstaande ensembles een klein festival aan beide grootheden wijdde, maar had het niet compacter gekund? De verschillende dunbevolkte concerten in de kille ambiance van het in de mist gehulde gebouw lagen telkens uren uit elkaar, zodat een festivalgevoel wel uit moest blijven. Je zou toch heus weer terugverlangen naar de mindere voorzieningen van de Beurs, Paradiso of Ijsbreker waar het wel kon bruisen en borrelen - ook met weinig publiek.

Aan de kwaliteit en diversiteit van het gebodene lag het zeker niet: met banjo, tuba, honky-tonk piano en vi-

ool in de gelederen bracht het Nieuw Ensemble in 'Kantrimusik' een heerlijk onalledaags klankspectrum tot leven, waarin de musici zich met de componist als een vis in het water leken te voelen. Ook de drie zangers - sopraan Angela Tunstall, mezzo Margriet van Reisen en tenor Alan Belk - pasten zich voorbeeldig in. Kagel is toch wel een echte componist, die als je even niet oplet, het oor weet te strelen. Zaterdagavond bracht de Duitse musikFabrik vroege werken van Stockhausen: het nog starre Kreuzspiel uit 1951 bleek slechts een voorbode van waar deze componist heen zou voeren - ook een actuele herinterpretatie bracht daar geen verandering in. Wel een ander licht deed pianist Benjamin Kobler schijnen op Klavierstück XI, dat hij uiterst poëtisch behandelde. Het nog steeds fascinerende elektronische 'Gesang der Jünglinge' dat uit vier luidsprekers stroomde, maakte duidelijk dat de wereld van Oma Duck al in 1956 definitief aan Willie Wortel was toegevallen.

Kees Arntzen

